

**DEPARTEMENT
CULTUUR, JEUGD & MEDIA****Vlaamse overheid**

Departement Cultuur, Jeugd en Media
Arenbergstraat 9
1000 BRUSSEL
www.vlaanderen.be/cjm

Mevrouw Zuhail Demir
Vlaams minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme
Martelaarsplein 7
1000 Brussel

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
vragen naar/e-mail		telefoonnummer	3
Nele.Haegemans@vlaanderen.be		36934	datum
			3/09/2021

Betreft: Advies HOV over het voorontwerp van decreet houdende de verplichting voor bepaalde organisaties om een uittreksel uit het strafregister als vermeld in artikel 596, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering, te controleren voor bepaalde nieuwe medewerkers

Mevrouw de minister,

Met uw brief van 16 juli ll. vroeg u het Horizontaal Overleg Vrijwilligersbeleid (HOV) om advies te geven over het voorontwerp van decreet houdende de verplichting voor bepaalde organisaties om een uittreksel uit het strafregister als vermeld in artikel 596, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering, te controleren voor bepaalde nieuwe medewerkers.

In deze nota gaat het HOV hier graag op in, maar eerst geven we graag nog de nodige achtergrondinformatie over het Gecoördineerd Vrijwilligersbeleid en het Horizontaal Overleg Vrijwilligers.

1. Situering Horizontaal Overleg Vrijwilligers

Het gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid is een transversaal beleid dat in 2016 werd opgezet door de Vlaamse Regering om het klimaat waarin vrijwilligers functioneren te verbeteren.

Vanuit de fundamentele waarde die vrijwilligers hebben voor onze samenleving, is het algemene doel van het gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid om vrijwilligers – in welke sector ze ook actief zijn – beter te waarderen, beter te beschermen, beter te ondersteunen en hen administratieve lasten uit handen te nemen. Het idee daarachter is dat vrijwilligers gelijk behandeld, correct geïnformeerd, voldoende verzekerd en voldoende beschermd worden en volgens de principes in de vrijwilligerswet van 3 juli 2005 behandeld worden. Het beleid wil zo het vrijwilligerswerk in Vlaanderen stimuleren, promoten en zichtbaar maken.

De belangeloosheid waarmee vrijwilligers zich inzetten voor anderen en voor de maatschappij vraagt immers dat we als overheid zorgvuldig en vol respect met hen omgaan en hen waarderen in hun engagement, of ze dat nu doen in de sport, cultuursector, de zorg, zich inspannen voor natuurbehoud, zich nuttig maken in de welzijnssector of voor een veiligere mobiliteit, etc.

Alle Vlaamse overheidsentiteiten die een vrijwilligerssector vertegenwoordigen of die belang hebben bij een beter vrijwilligersklimaat worden actief betrokken bij het gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid en nemen vanuit die capaciteit deel aan het Horizontaal Overleg Vrijwilligers of het HOV, een transversaal of multidisciplinair beleidsvoorbereidend ambtelijk orgaan. Het HOV is een beleidsadviserend orgaan binnen de administratie, als onderdeel van de uitvoerende macht. Het HOV kan als eenheid standpunten innemen en meegeven aan de Vlaamse Regering.

De leden van het HOV zijn momenteel:

- Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;
- Sport Vlaanderen;
- Ministerie van Onderwijs en Vorming;
- Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken
- Departement Werk en Sociale economie
- Agentschap Binnenlands bestuur
- Agentschap Natuur en Bos
- Agentschap Onroerend Erfgoed
- Agentschap Opgroeien
- Departement Cultuur, Jeugd en Media (coördinerend departement: voorzitter en secretaris)

Het HOV heeft een structurele samenwerking met vier bevoorrechte partners, die als actieve waarnemers aanwezig zijn op de vergaderingen van het Horizontaal Overleg en vanuit hun kennis, expertise en positie in het veld relevante input leveren, elk vanuit zijn eigenheid. Het gaat over

- het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk (VSVw)
- de Verenigde Verenigingen (VerVer)
- de Vereniging voor Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG)
- De Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC)

De opdracht van het HOV 2.0. is:

- uitwerken, interpreteren en bewaken van de Vlaamse visie op het gecoördineerd Vlaamse vrijwilligersbeleid en op die manier meewerken aan de beleidsvoorbereiding van het gecoördineerd vrijwilligersbeleid;
- bewaken van de uitvoering van het doelstellingenkader en actieplan van het gecoördineerd Vlaamse vrijwilligersbeleid;

- vervullen van een detectiefunctie en signalen doorgeven over het vrijwilligerswerk in Vlaanderen aan de politiek verantwoordelijken.
- aan informatie- en kennisdeling doen over vrijwilligersbeleid in de verschillende beleidsdomeinen;
- kennis spreiden in de eigen organisatie, zorgen voor een beter basisbegrip over vrijwilligerswerk binnen de Vlaamse overheid en vooral om waken over de juiste hantering ervan. Ze hebben de taak om het intern vrijwilligersbeleid binnen de Vlaamse overheid te verfijnen.
- zich toeleggen op alle maatschappelijke evoluties en beleidsevoluties die een impact kunnen hebben op het vrijwilligerswerk en waar nodig via beleidsadvisering, antwoorden op formuleren.

2. Gevolgde adviesprocedure

Aangezien er in de zomerperiode geen vergadering gepland was van het HOV, hebben we gewerkt met een schriftelijke procedure, waarbij alle HOV-leden uitgenodigd werden om hun standpunt over het dossier toe te lichten in de periode voorafgaand aan 20 augustus II.

Op basis van de ontvangen reacties werd een gezamenlijke ontwerp tekst geformuleerd die opnieuw naar iedereen rondgestuurd werd ter nazicht en goedkeuring. Via een stilteprocedure (of na expliciet akkoord) werd onderstaande tekst aangenomen als het gezamenlijke standpunt van het Horizontaal Overleg Vrijwilligers.

Gezien de expliciete vraag van de regering om ook de waarnemende leden te consulteren en om reactie te vragen, kiezen we ervoor om hun individuele standpunten als bijlage op te nemen. Deze bijdragen sluiten nauw aan bij het algemene standpunt van het HOV, maar reiken daarnaast soms interessante bijkomende argumentatie aan die nuttig kan zijn bij de beoordeling van het dossier door de Vlaamse Regering. We vinden het daarom belangrijk dat deze standpunten apart en expliciet kunnen geraadpleegd worden door de Vlaamse Regering. Als bijlage zijn de integrale adviezen toegevoegd van:

- het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk (VSVw) (Bijlage 1)
- de Verenigde Verenigingen (VerVer) (Bijlage 2)
- de Vereniging voor Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) (Bijlage 3)

Wat opviel in de reacties van de verschillende HOV-leden en waarnemende HOV-leden is een relatief grote eensgezindheid in de bezorgdheden omtrent het ontwerpdecreet. Het HOV geeft daarom graag het volgende gezamenlijke advies aan de Vlaamse Regering.

3. Advies van het Horizontaal Overleg Vrijwilligers

Principieel zijn alle HOV-leden voorstander van acties die worden ondernomen om de fysieke en psychische integriteit van kinderen en jongeren te beschermen. Het is positief dat de Vlaamse Regering hier aandacht aan besteedt en het Actieplan ter bestrijding van seksueel geweld en grensoverschrijdend gedrag ernstig neemt. Dit is voor iedereen van primordiaal belang.

Het HOV stelt zich echter vragen bij het gebruikte instrument en vooral over de toepassing ervan op vrijwilligers. De meeste HOV-leden zijn erg kritisch en stellen zich de vraag of in dit decreet het doel de middelen wel heiligt en niet eerder een vals gevoel van veiligheid creëert. Bovendien lijkt de toepassing ervan op vrijwilligers in de meeste gevallen buitenproportioneel. Het HOV stelt zich ernstige vragen over de administratieve last en de verplichte 'politonele' bevoegdheid die wordt opgelegd aan verenigingen en organisaties die vrijwilligers inschakelen. Het ontwerpdecreet is vooral drempelverhogend voor het vrijwilligerswerk als geheel, draagt niet bij tot een beter vrijwilligersklimaat en lost ons inziens ook het probleem niet werkelijk op.

a) Algemene bedenkingen

Vals gevoel van veiligheid

Het uittreksel uit het strafregister geeft enkel zicht op veroordelingen en is een momentopname. Een persoon kan lang onder de radar blijven en daardoor over een blanco strafblad beschikken. Het opvragen van het uittreksel geeft dus geen garantie dat deze persoon geen risico betekent voor minderjarigen. Een veroordeling verschijnt ook niet meteen op een strafblad, dus zekerheid is er nooit.

Het opvragen van het uittreksel uit het strafregister biedt bovendien geen algemene bescherming, kwetsbare groepen volwassenen lopen mogelijk ook risico's maar aan dit probleem gaat het Decreet houdende de verplichting voor bepaalde organisaties om een uittreksel uit het strafregister op te vragen voorbij. De overheid installeert de facto een onderscheid tussen sectoren en subsectoren, en creëert dus extra drempels voor bepaalde soorten vrijwilligerswerk, waardoor bepaalde activiteiten en (sub)sectoren minder aantrekkelijk worden om vrijwilligerswerk te verrichten dan andere.

Gegeven deze onzekere uitkomst lijkt de maatregel de meeste HOV-leden dan ook buitenproportioneel. We beargumenteren dit verder in de volgende paragrafen.

Beoordelingsopdracht en controlebevoegdheid

Organisaties moeten het uittreksel uit het strafregister (laten) opvragen, controleren, beoordelen, een 'verwerkingsverantwoordelijke' aanstellen, vertrouwelijkheid garanderen, etc. Dit zorgt voor hoge administratieve last en drempels en zal vrijwilligers afschrikken om een engagement aan te gaan.

Bovendien stellen zich een aantal problemen en vragen waarop het ontwerpdecreet geen antwoord geeft: Wie moet binnen een organisatie het uittreksel opvragen? Wat is de verantwoordelijkheid van die persoon als er een vergissing gebeurt? Kunnen organisaties wel voldoen aan alle GDPR-vereisten? Wat zijn de gevolgen wanneer er toch een feit wordt gepleegd? Het ontwerpdecreet stelt dat het attest slechts ter inzage mag opgevraagd worden en dus niet bewaard mag worden, maar hoe moet een organisatie bij controle dan aantonen dat ze de controle effectief heeft gedaan?

Het HOV wil er bijkomend op wijzen dat vele vrijwilligers worden ingezet in organisaties of verenigingen die ook door vrijwilligers worden aangestuurd en waar dus geen beroepskrachten bij betrokken zijn, zoals bijvoorbeeld in feitelijke verenigingen. De bestuurs- of andere vrijwilligers van deze organisaties krijgen de verantwoordelijkheid om een administratief uittreksel te screenen en te interpreteren van een vrijwilliger die op gelijke voet staat. Bovendien zijn de beoordelingselementen in artikel 3 van het voorontwerp vaag en vormen ze een onvoldoende generieke leidraad om tot een billijke beoordeling te komen.

Om deze redenen lijkt het ons niet gegarandeerd dat (kleine, al dan niet feitelijke) verenigingen die vaak weinig geprofessionaliseerd zijn, kunnen garanderen dat de informatie beveiligd, vertrouwelijk behandeld en vernietigd wordt. Een risico op inbreuken op het grondwettelijk recht op privacy en de rechten inzake gegevensbescherming lijken ons dan ook reëel en een inbreuk op bepaalde grondrechten van de betrokken vrijwilligers mogelijk (vermoeden van onschuld,...). Ook de (juridische) gevolgen voor de verenigingen zelf zijn momenteel niet voldoende in te schatten.

Administratieve last bij organisaties

Een van de doelstellingen binnen het gecoördineerde vrijwilligersbeleid is om te komen tot vermindering van administratieve lasten en van zogenaamde “regulitis” voor organisaties en hun vrijwilligers. Het HOV is bezorgd dat de keuze om vrijwilligers in dit voorontwerp te vatten op de manier zoals erin beschreven net het tegenovergestelde bereikt en dus weer leidt tot meer administratieve last. Vooral voor organisaties met weinig of geen professionele medewerkers mag de impact hiervan niet worden onderschat.

Het opvragen van het attest legt opnieuw een extra verantwoordelijkheid bij organisaties die al veel administratieve lasten te dragen hebben. Het HOV is van mening dat dit haaks staat op de inspanningen die worden geleverd in het kader van het Vlaamse gecoördineerde vrijwilligersbeleid om regulitis voor vrijwilligersorganisaties te verminderen en staat er daarom kritisch tegenover.

Drempelverhogend

Het HOV is er verder van overtuigd dat dit voorontwerp een drempelverhogende impact heeft op het engagement van (jonge) mensen om zich kandidaat te stellen voor een vrijwillig engagement ten aanzien van kinderen en jongeren, in een tijd dat het sowieso al niet evident is om voldoende vrijwilligers te vinden.

Vrijwilligers engageren zich de dag van vandaag veel minder dan vroeger langdurig bij één bepaalde organisatie. Het vrijwilligerswerk gebeurt veel meer ad hoc. Mensen komen (éénmalig) mee doen, voor heel gerichte taken, omdat het hen voldoening geeft om iets te kunnen betekenen voor een ander. De tijdsgeest is niet meer die van vrijwilligers die van bij de geboorte tot de dood bij dezelfde organisatie engageren, maar is gekenmerkt door meer dynamiek en wisselende engagementen. Als organisaties voor al deze mensen die zich tijdelijk engageren voor kinderen en jongeren, dit uittreksel moeten opvragen, dan vreest het HOV dat organisaties die nu activiteiten voor kinderen en volwassen organiseren, zich zullen terugplooiën op activiteiten voor enkel volwassenen om administratieve lasten te vermijden.

Het HOV is bovendien bezorgd dat ook het doel om een laagdrempelig vrijwilligersengagement voor iedereen te realiseren onder druk komt te staan. Vooral voor jongeren en mensen in kwetsbare situaties die misschien al met justitie in aanraking kwamen (misschien omwille van andere redenen dan de hier geïllustreerde) zal de drempel om zich te engageren fors worden verhoogd. Nochtans zou vrijwilligerswerk net een laagdrempelige nieuwe start moeten kunnen betekenen voor mensen in een kwetsbare positie, wat hen

uiteindelijk ook meer eigenwaarde en zelfvertrouwen kan geven om er in het algemeen terug tegenaan te gaan.

Vrijwilligers zijn geen werknemers

Het HOV acht het gelijkschakelen van betaalde medewerkers, die professioneel actief zijn en door een arbeidscontract gebonden aan organisaties, met vrijwilligers, waarbij de aard van samenwerking en verbondenheid met de organisatie per definitie verschillend is, niet wenselijk en zelfs fundamenteel onjuist.

Zoals het Vlaams Steunpunt vrijwilligerswerk stelt: “De Vrijwilligerswet is ontegensprekelijk duidelijk een bijzondere regeling, vermits ze ingrijpt op de vrije tijd van mensen, en zich duidelijk afspeelt in het privéleven van een individu (‘vrijwilligerswerk is een activiteit die zich afspeelt in het privéleven van het individu’). Vanuit deze optiek alleen al dient en kan vrijwilligerswerk essentieel onderscheiden te worden van arbeid en arbeidsovereenkomsten. [Vrijwilligerswerk] gaat om onbezoldigde inzet, gebaseerd op de individuele wilsautonomie: iemand kiest of hij/zij zich engageert, hoe en waar. Als de vrijwilliger geen activiteit opneemt, die afbakent, of de activiteit staakt, staat daar, in tegenstelling tot bij werknemers gebonden aan een arbeidsovereenkomst, geen sanctie tegenover. Vrijwilligers genieten bovendien minder bescherming dan werknemers: bij het eindigen van de samenwerking, er is geen wettelijke verzekeringsplicht inzake (arbeids)ongevallen, er is geen wettelijk recht op terugbetaling van de kosten woon en- wegverkeer, etc.”¹

Omwille van deze redenen lijkt het het HOV veroorloofd om een duidelijk onderscheid te maken in het toepassingsgebied van het decreet tussen werknemers en vrijwilligers omdat hun rechten en plichten duidelijk anders zijn.

Vrijwilligers met of zonder overeenkomst

Onderscheid maken tussen vrijwilligers met of zonder overeenkomst lijkt ons ook niet zinvol. Ten eerste is het begrip overeenkomst onduidelijk beschreven in de ontwerp tekst en is het niet duidelijk of het gaat over schriftelijke overeenkomsten, overeenkomsten waarin een vergoeding wordt voorzien, mondelingen overeenkomst, etc.

Bovendien is het onderscheid overeenkomst/geen overeenkomst ons inziens eigenlijk zonder voorwerp, aangezien er uiteraard altijd een soort overeenkomst is zodra een vrijwilliger zich inzet voor een organisatie. Meestal mondeling uiteraard, maar je maakt nu eenmaal afspraken over wat de vrijwilliger doet.

Enkel organisaties die vallen onder het welzijnsdecreet hebben een verplichting om een schriftelijke overeenkomst te sluiten (3 APRIL 2009. - Decreet betreffende het georganiseerde vrijwilligerswerk in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin). Deze verplichting is ingegeven vanuit de kwaliteitseisen die de Vlaamse overheid stelt aan organisaties die via dit decreet gesubsidieerd worden (ruimere verzekeringsplicht, vorming, onthaal,...) en heeft weinig te maken met de effectieve inzet van de vrijwilligers.

In de praktijk moedigen we het gebruik van overeenkomsten aan, aangezien dit kan bijdragen tot betere algemene vrijwilligersomstandigheden en ondersteuning van de vrijwilligers. Dit kan bijdragen tot een betere toepassing van rechten van vrijwilligers volgens de wet op het vrijwilligerswerk en een meer overdachte inzet van vrijwilligers, wat hun welzijn en het algemene vrijwilligersklimaat alleen maar zal

---

¹ Zie nota VSVW in Bijlage 1

verbeteren. Echte gevolgen zoals een arbeidsovereenkomst heeft zo'n overeenkomst echter niet, omdat de aard van vrijwilligersovereenkomsten essentieel anders zijn dan die van arbeidsovereenkomsten, net omdat er geen arbeidsrelatie ontstaat in de zin van de arbeidswetgeving. Daarom spreekt men vaak over afsprakennota's, eerder dan overeenkomsten. Kleinere organisaties maken zelden een afsprakennota, omdat het hun werking administratief te zwaar belast. Ze zijn daartoe ook niet verplicht door de vrijwilligerswet. Er is enkel een informatieplicht.

Een onderscheid maken in dit decreet tussen vrijwilligers op basis van dit zogenaamde criterium 'wel/geen overeenkomst' zou alleen maar meer verwarring veroorzaken bij de organisaties in het veld, waardoor organisaties verplichtingen fout toepassen of met allerlei vragen naar het Steunpunt Vrijwilligerswerk komen en het uiteindelijke resultaat vooral extra verwarring en niet-toepassing is, met nog meer verrommeling van de verplichtingen en rechten omtrent vrijwilligerswerk dan nu al het geval is (na de vele recent federale ingrepen in de vrijwilligerswet die ook nu al in de praktijk de wettelijke gelijkheid van vrijwilligers op de helling hebben gezet).

We moeten bovendien vermijden dat een onderscheid tussen vrijwilligers met of zonder overeenkomst in het voorliggende decreet in de praktijk zou leiden tot minder overeenkomsten, net om aan deze verplichting te ontsnappen. Op dit ogenblik zijn de organisaties die effectief werken met zogenaamde vrijwilligersovereenkomsten of afsprakennota's meestal grote, sterk gestructureerde organisaties en lokale besturen die de capaciteit hebben om deze administratieve formaliteiten te vervullen. Het zou jammer zijn dat zij, door de verplichting die gecreëerd wordt, hieraan in de toekomst verzaken en de vrijwilligers daarmee de facto minder goed inlichten en ondersteunen. De enigen die er immers uiteindelijk minder goed vanaf komen, zijn de vrijwilligers zelf.

b) Suggesties vanuit het HOV

Specifieke regelgeving en mogelijkheid openhouden

Het HOV is voorstander om vrijwilligers als categorie te schrappen uit dit ontwerpdecreet. Dit neemt natuurlijk niet weg dat in bepaalde specifieke gevallen een aparte regelgeving het opvragen van een uittreksel uit het strafregister wel kan toestaan of verplichten. Zo kan de inrichter van consultatiebureaus van het Agentschap Opgroeien bvb. nu al een uittreksel van het strafregister opvragen bij vrijwilligers, indien hij dat zelf wenst.

Het HOV wil vooral vermijden dat de verplichting op elke individuele vrijwilliger in elke sector en in eender welke context van toepassing moet worden.

In deze context lijkt het de HOV-leden daarom nuttig om in het decreet wel de mogelijkheid te creëren voor organisaties om het uittreksel van het strafregister op te vragen voor vrijwilligers indien ze dat zelf wensen, zolang we vermijden dat het over een verplichting voor elke vrijwilliger in elk geval gaat. In specifieke regelgeving voor bijvoorbeeld het beleidsdomein WVG zou daarnaast, indien gewenst, de verplichting opgenomen kunnen worden, zoals nu al het geval is in het hoger aangehaalde voorbeeld.

Onduidelijkheid over begrippen

Het HOV merkt op dat een aantal begrippen in het ontwerpdecreet weinig afgelijnd zijn. Dit zal in de praktijk grote onduidelijkheid en onzekerheid veroorzaken. Begrippen als 'organisatie' en 'overeenkomst' worden niet duidelijk gedefinieerd, terwijl het toepassingsgebied zeer ruim kan zijn.

Het lijkt het HOV belangrijk om de gebruikte begrippen beter af te lijnen, teneinde rechtsonzekerheid en verwarring op het terrein te vermijden.

Integriteitsbeleid

Ten slotte zou het HOV graag nog een suggestie willen doen met het oog op effectief preventief inzetten op vermijden van seksueel, psychisch en fysisch geweld en grensoverschrijdend gedrag naar minderjarigen toe.

Het HOV is ervan overtuigd dat vrijwilligersorganisaties meer baat hebben bij meer ondersteuning in het uitbouwen van een effectief integriteits- en preventiebeleid dan bij de extra administratieve stap van het opvragen van een uittreksel uit het strafregister, die weinig bijkomende zekerheid biedt naar effectieve preventie toe.

Het lijkt ons daarom beleidsmatig interessanter om in te zetten op sensibilisering van organisaties en verantwoordelijken van organisaties rond stappen die ze kunnen ondernemen op het vlak van integriteits- en preventiebeleid en om hen handvaten aan te reiken om hierrond te werken binnen hun organisaties. Dit verhoogt de zelfstandigheid en de verantwoordelijkheid van organisaties en helpt hen tussen te komen daar waar ze effectief impact hebben op de problematiek. We zijn ervan overtuigd dat verenigingen en andere vrijwilligersorganisaties zeker openstaan voor extra ondersteuning op dat vlak.

4. Conclusie

Het voorliggende ontwerpdecreet is ontstaan vanuit goede bedoelingen en met het oog op preventie in een belangrijk maatschappelijk thema. De HOV-leden erkennen dit en zijn principieel overtuigd dat de integriteit van kinderen en jongeren altijd voorop moet staan. In zijn toepassing op vrijwilligers is het ontwerpdecreet echter ontzettend complex en heeft het verstrekkende gevolgen voor vele vrijwilligers en hun organisaties. Het HOV is dan ook van oordeel dat de uitbreiding ervan op vrijwilligers buitenproportioneel is en de doeltreffendheid van de maatregel wellicht te beperkt is om deze impact op het maatschappelijk belang van vrijwilligers te aanvaarden.

Het HOV is er dan ook geen voorstander van om de verplichting om een uittreksel uit het strafregister op te vragen op te leggen voor vrijwilligers die zich inzetten in organisaties ongeacht de organisatievorm of de sector waarbinnen het vrijwilligerswerk zich afspeelt. Het vrijwilligerswerk moet een eigen dynamiek kunnen behouden, met respect voor zowel de bepalingen uit de Vrijwilligerswet als de basisprincipes van de Vlaamse Regering inzake het Vlaams gecoördineerde vrijwilligersbeleid.

We denken wel dat het nuttig kan zijn om de mogelijkheid te creëren voor organisaties om het uittreksel van het strafregister op te vragen voor vrijwilligers indien ze dat zelf wensen, zolang we vermijden dat het gaat over een verplichting voor elke vrijwilliger in elk geval. In specifieke regelgeving voor bijvoorbeeld het beleidsdomein WVG zou daarnaast, indien gewenst, een effectieve verplichting opgenomen kunnen worden.

Voorzichtigheid lijkt ons geboden. Het mag niet de bedoeling zijn om vrijwilligers of vrijwilligersorganisaties in te schakelen voor politionele bevoegdheden. Bijkomende administratieve overlast moet vermeden worden en de toegankelijkheid van vrijwilligerswerk mag niet verhoogd worden met bijkomende drempels. Ook onderscheid maken tussen verschillende soorten vrijwilligers is onwenselijk en druist in tegen de principes van het gecoördineerde vrijwilligersbeleid. Ten slotte stelt zich de vraag of dit geen inbreuk betekent op een aantal grondrechten van de betrokken vrijwilligers.

Het is zonder twijfel een moeilijke evenwichtsoefening tussen het vermijden van een té hoge administratieve druk voor (kleine) organisaties, de rechten van de betrokkenen én de bescherming van minderjarigen, maar we zijn ervan overtuigd dat blind alle vrijwilligers (of sommige vrijwilligers) verplicht meenemen in het toepassingsgebied van deze wetgeving geen duurzame oplossing van het probleem oplevert.

Met vriendelijke groeten,

Nelé Haegemans, namens het Horizontaal Overleg Vrijwilligersbeleid

Voorzitter en secretaris van het HOV

Beleidsmedewerker Departement Cultuur, Jeugd en Media (coördinerend departement)